

Ārkārtas atbalsta apmērā piešķiršanas kritēriji

Regulas nosacījumi:

Saite uz regulu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32025R0441&qid=1742843478730>

- EK LV piešķirusi 4,2 milj. EUR (1.panta 2.punkts).
- Izmaksas termiņš – 30.09. (1.panta 6.punkts) / DV līdz 31.05. jāsniedz paziņojums EK par izmaksas kārtību (2.panta 1.punkts).
- Premabula 4.punkts paredz, ka LV 2024. gadā skāra intensīvas lietusgāzes un maija sākumā – salna. Tas ietekmēja labības, īpaši graudaugu un kartupeļu, kā arī augļu un rapšu sēklu ražošanu.
- 1.panta 3.punkts: atbalsts jāizmanto pasākumiem, kuru mērķis ir **visvairāk skartajiem lauksaimniekiem** nozarēs un ražošanas jomās, ko iespaidojuši nelabvēlīgu klimatisko apstākļu notikumi skartajos reģionos, kompensēt **ekonomiskos zaudējumus, kuri ietekmē viņu saimniecību dzīvotspēju**.
- 1.panta 4.punkts: atbalstu izmaksā pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, kuros ņemti vērā **faktiskie ekonomiskie zaudējumi**, kas radušies skartajiem lauksaimniekiem.

Atbalsta kritēriji:

(1)	Atbalsta pieteikumu EPS var iesniegt par platību, kas nav mazāka par 0,5 ha (var summēties pa dažādiem kultūraugiem): (1.1.) par 2024. gada pavasara salnu zaudējumiem augļkopības nozarē; (1.2.) par 2024. gada jūlija lietavu zaudējumiem augļkopības un dārzenkopības nozarē un atrodas zonā, kurus skāra 2024.gada jūlija intensīvās lietavas un vētra (sk. zemāk karti).	Lai nodrošinātu nediskriminācijas principa ievērošanu , salnās vai lietuvās cietušās lauksaimnieks varēs pieteikties neatkarīgi no tā, vai par saviem postījumiem bija vai nebija sniedzis paziņojumu LAD 2024. gadā. Lietavās cietušajam jāatrodas attiecīgajā lietavu zonā (pagastu saraksts tiks noteikts MK noteikumos saskaņā ar VMGC sniegtajiem datiem).
(2)	Pamatkritērijs: (2.1.) Saimniecības 2024. gada l/s ieņēmumi uz 1 deklarēto ha ir samazinājušies vismaz par 20% pret iepriekšējiem 3 gadu vidējiem l/s ieņēmumiem uz 1 deklarēto ha, % (izslēdzot 1 - 2 gadus vecus ilggadīgos stādījumus). (2.2.) Ja pretendents bija saņēmis atbalstu par nelabvēlīgiem laikapstākļiem 2023.gadā (salnas un augusta vētra), tad 2024. gada	Tiek ņemta vērā visa deklarētā platība (t.sk. graudi, zālāji utt.), izslēdzot jaunos ilggadīgos stādījumus līdz 2 gadu vecumam (ieskaitot). Tādējādi tiks ievērtēti ieņēmumi arī no citām nozarēm. Jaunie ilggadīgie stādījumi (izņemot zemenes) = 1 - 2 gadus veci. 1 gads ir stādījuma ierīkošanas gads.

	l/s ieņēmumu samazinājumu uz 1 deklarēto ha vismaz 20% apmērā vērtē pret 2021. un 2022. gada vidējiem l/s ieņēmumiem uz 1 deklarēto ha, % (izslēdzot 1 - 2 gadus vecus ilggadīgos stādījumus).	Visām ilggadīgām kultūrām vienots kritērijs par 1-2 gadu izslēgšanu, jo: (a) 2024. gada salnās visvairāk cieta: upenes (48%), ābeles (18%), smiltsērķšķis (10%) – pēc Bruto seguma (BS) pirmais ražas gads šīm kultūrām ir 3 gads; (b) 2024. gada lietavās visvairāk cieta: ābeles (37%), krūmmellenes (42%), smiltsērķšķis (14%) un pēc BS pirmais ražas gads šīm kultūrām ir 3 gads. Turklāt notikušo sanāksmju laikā nozares pārstāvji norādīja, ka jau 3. gadā, kas ir pirmais ražas gads, var iegūt pat 80% ražu. Tādējādi tika paredzēts, ka jaunie ilggadīgie stādījumi, kas tiks izslēgti no atbalsta, būs 1-2 gadus veci ilggadīgie stādījumi.
(3)	Atbalsts: par pieteikumā iesniegtajiem cietušajiem ha, izslēdzot 1 – 2 gadus vecus ilggadīgos stādījumus, atbilstoši likmei (<i>sk. zemāk</i>).	Jaunie ilggadīgie stādījumi tiek izslēgti no atbalsta , jo pirmais ražas gads ir 3.gads, kā arī šādi stādījumi netiek ievērtēti , aprēķinot l/s ieņēmumu samazinājumu uz ha. Atbalsta likmes noteiktas līdzīgi kā 2024. gadā, izmantojot <i>EK valsts atbalsta vadlīniju</i> nosacījumus un vadoties pēc BS datiem katrai kultūrai.
(4)	Atbalsta griesti: Atbalsta apmērs nevar pārsniegt 80% iepriekšējo 3 gadu (vai 2 gadu – ja bija atbalsts par 2023.gada salnu vai vētru) vidējos ieņēmumus no l/s uz ha, kas deklarēti 2024.gadā, izslēdzot 1-2 gadus vecus ilggadīgos stādījumus.	Šādā veidā tiek novērsts pārkompensācijas risks, turklāt <u>tiek ievērtēti jaunie ilggadīgie stādījumi</u> , kuru pirmais ražas gads bija 2024. gadā,
(5)	Netiek paredzēta kompensācija, ja bija apdrošināts.	

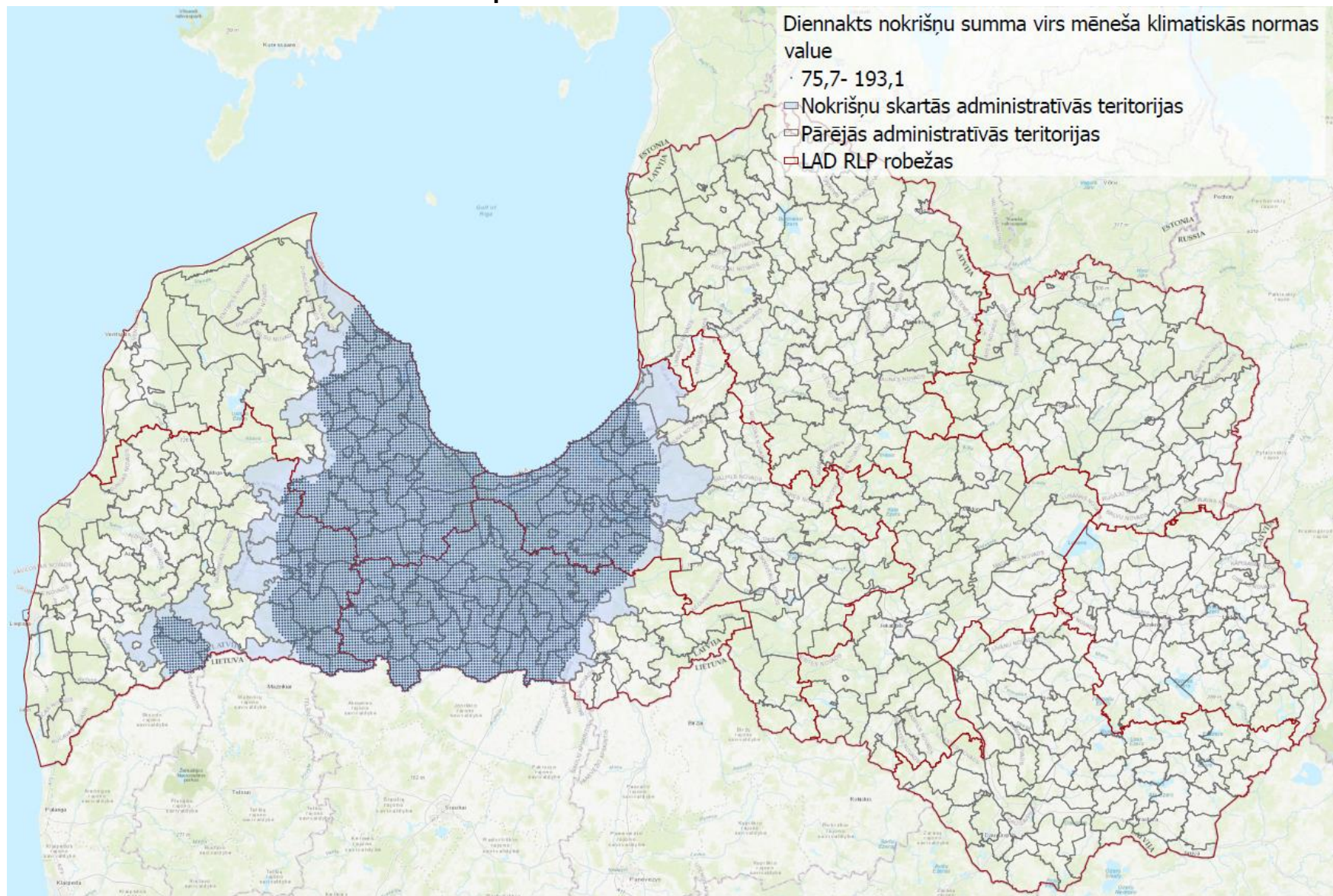
Piemērs:

Gadi (ja saimniecībai bija atbalsts par 2023. gada salnu vai vētras postījumiem, tad 2023.gadu izslēdz)	Ieņēmumi no l/s darbības, EUR (VID dati)	Visa deklarētā platība (t.sk. graudi, zālāji utt.), izslēdzot jaunos ilggadīgos stādījumus līdz 2 gadu vecumam (ieskaitot) (LAD dati)		Ieņēmumi EUR/ha (izslēdzot 1-2 gadus vecus ilggadīgos stādījumus)	3 vai 2 gadu vidējie ieņēmumi EUR/ha (izslēdzot 1-2 gadus vecus ilggadīgos stādījumus)	Saimniecības 2024. gada l/s ieņēmumi uz 1 deklarēto ha ir samazinājušies vismaz par 20% pret iepriekšējiem 3 vai 2 gadu vidējiem l/s ieņēmumiem uz 1 deklarēto ha, % (izslēdzot 1-2 gadus vecus ilggadīgos stādījumus).	Atbalsts	Atbalsta griesti
		Deklarētās platības bez 1-2 gadus veciem ilggadīgiem stādījumiem, ha	Ilggadīgie stādījumi 1- 2 gadus veci, Ha (1 gads ir iestādīšanas gads)				Paziņotie ha LAD, <u>izslēdzot</u> 1-2 gadus vecus ilggadīgos stādījumus, kas reizināti ar likmi	Atbalsta apmērs nevar pārsniegt 80% iepriekšējo 3 vai 2 gadu vidējos ieņēmumus no l/s uz ha, kas deklarēti 2024.gadā (izslēdzot 1-2 gadus vecus ilggadīgos stādījumus).
2021	15 000	10	12	1 500	2 250	-82%	=22 ha * 1745 EUR	2024. gada 22 ha (neskaitot jaunos 0 ha) * vidējiem 3 vai 2 gadus ieņēmumiem 2 250 EUR * 80%
2022	30 000	10	12	3 000				
2023	0	22	0	0				
2024	9 000	22	0	409				
							38 390 EUR	39 600 EUR

Deklarētie ha – **pilnīgi visi ha**, t.sk. arī
zālāji (tad ievērtētu arī lopkopības
sadaļu)

Nevar maksāt vairāk
par 39 600 EUR

2024. gada lietavu reģions (MK noteikumos tiks iekļauts saraksts ar attiecīgajiem pagastiem). Karte ar pagastiem ir taisīta pamatojoties uz nokrišņu daudzumu **24 stundās no 28.07. 9:00- 29.07.plkst. 9.00.**

Atbalsta likmes:

Kultūra	Likmes EUR/ha
820 Kartupeļi, kas citur nav minēti	2928
821 Sēklas kartupeļi	3633
846 Sīpoli, šalotes sīpoli, maurloki, lielloku sīpoli un batūni	3600
924 Krūmmellenes (zīlenes)	4933
911 Ābeles	6762
843 Burkāni	4812
919 Smiltsērķšķis	2353
870 Citur neminēti kāposti (baltie vai sarkanie galviņkāposti, rožu jeb Briseles kāposti, galda kolrābji, sparģelkāposti, virziņkāposti jeb Savojas kāposti, lapu kāposti, brokoļi, Pekinas kāposti), izņemot lopbarības kāpostus	4120
874 Parastās dilles	3987
853 Redīsi un melnie rutki	2991
871 Dārzeni, ja vienlaidu platībā augošas SA atbalsttiesīgās dārzeņu kultūraugu sugas katra aizņem mazāk par 0,1 ha un kopējā saimniecības aramzemes platība nav lielāka par 10 ha	2928
844 Galda bietes, mangolds (lapu bietes)	2991
856 Galda kāļi	2991
912 Bumbieres	6762
857 Dārza ķirbis, cukīni, kabači, patisoni	4620
847 Ķiploki	4376

Kultūra	Likmes EUR/ha
950 Augļu koki un ogulāji (izņemot zemenes), ja vienlaidu platībā augošas SA atbalsttiesīgās augļu koku un ogulāju sugas katra aizņem mazāk par 0,1 ha	6762
921 Avenes	2499
851 Galda rāceņi, turnepši	2991
854 Pētersīļi	3987
914 Plūmes	2268
842 Ziedkāposti	7520
826 Tomāti	9504
922 Upenes	1745
937 Arbūzi un melones	4620
640 Kokaugu stādaudzētavas lauksaimniecības zemē	6762
926 Zemenes	6851
861 Rabarberi	4913
928 Krūmcidonijas	1216
934, Lielogu dzērvenes	7757
938 Sausserdis	4873
932 Saldie un skābie ķirši	2268
915 Plūškoks	1745
918 Aronijas	1745
935 Vīnogas	4933
933 Sarkanās un baltās jāņogas	1745
927 Ērkšķogas	1745
dārza pupiņas	393
puravi	3600
pastinaki	3902